

Módszertani javaslat kidolgozása az iNaturalist használatával történő magyarországi flóratérképezéshez

Pataki Máté

Természetvédelmi mérnök, BSc, levelező munkarend

Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet, Természetvédelmi és Tájgazdálkodási Tanszék

Belső témavezető: Molnár Ábel Péter, egyetemi tanársegéd, Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet, Természetvédelmi és Tájgazdálkodási Tanszék

A flóratérképezés a növényfajok elterjedésének és a biodiverzitás változásának vizsgálatában kulcsfontosságú, amelyhez napjainkban a digitális technológiák és a citizen science platformok – különösen az iNaturalist – új lehetőségeket kínálnak. A szakdolgozat célja olyan módszertani ajánlás kidolgozása, amely a kvadrátalapú mintavételt a közösségi adatgyűjtéssel ötvözi, biztosítva a területi reprezentativitást, a laikusok bevonását és a fajadatok hatékony gyűjtését.

A terepi vizsgálatok három kistájon (Csornai-sík, Mosoni-sík, Szigetköz) zajlottak, a Közép-európai Flóratérképezés (KEF) rácshálójának felhasználásával. Három mintavételi stratégia – 3 centrális kör (3NK), 6 véletlenszerű kör (6VK) és irányított mintavétel (IM) – összehasonlítására került sor. Az adatgyűjtés az iNaturalist platformon, a feldolgozás QGIS és SQLite eszközökkel, a kiértékelés pedig különböző statisztikai módszerekkel történt (pl. trendvonal-illesztés, meredekség, szignifikancia-számítás, variabilitás).

Az eredmények alapján a nettó adatgyűjtési hatékonyság mindhárom módszernél közel azonos volt, de a bruttó idő figyelembevételével a 6VK kevésbé bizonyult praktikusnak a sok átállási idő miatt. Az irányított módszer tárta fel a legtöbb fajt, köztük a legtöbb ritka előfordulást is, míg a 3NK kiegyensúlyozott és könnyen alkalmazható stratégiának bizonyult.

A kutatás rávilágított, hogy nincs univerzálisan „legjobb” módszer: a választást a kutatás célja, a résztvevők felkészültsége és az erőforrások határozzák meg. Citizen science esetén a 3NK, szakértői felmérésekben az IM bizonyulhat hatékonyabbnak. Az eredmények hozzájárulhatnak olyan mintavételi protokollok kialakításához, amelyek ötvözik a tudományos megbízhatóságot és a széles társadalmi részvételt.